

Signature of Invigilators

1. ....

2. ....

SOCIOLOGY Paper II

Roll No.
(In figures as in Admit Card)

Roll No. ....

(In words)

JY—04/9

Name of the Areas/Section (if any).....

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided' on the top of this page.
2. This paper consists of *fifty (50)* multiple choice type questions. *All* questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method A Wrong Method A or A

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. One sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાર્થીઓ માટેની સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પચાસ (50) બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ પાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત : A ખોટી રીત : A , A

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ની Paper II વિભાગની નીચે આપેલ પાનાંઓમાં આપવાની રહેશે.
૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
૬. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાળજી પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.

SEAL

SOCIOLOGY

સમાજશાસ્ત્ર

PAPER-II

પ્રશ્નપત્ર-II

Note : This paper contains fifty (50) multiple-choice questions, each question carrying two (2) marks. Attempt All the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પચાસ (૫૦) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નના બે(૨) ગુણ છે. બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

1. Which one of the following is correct in chronological order ?
  - (A) Herbert Spencer, Lester ward, Saint Simon, Auguste Comte
  - (B) Lester ward, Herbert Spencer, Auguste Comte, Saint Simon
  - (C) Saint Simon, Auguste comte, Herbert Spencer, Lester ward
  - (D) Auguste Comte, Saint Simon, Lester ward, Herbert Spencer

ક્રમાનુસાર નીચેમાંથી કયું સાચું છે?

  - (A) હર્બર્ટ સ્પેન્સર, લેસ્ટર વાર્ડ, સંત સિમોન, ઓગસ્ટ કોમ્ટ
  - (B) લેસ્ટર વાર્ડ, હર્બર્ટ સ્પેન્સર, ઓગસ્ટ કોમ્ટ, સંત સિમોન
  - (C) સંત સિમોન, ઓગસ્ટ કોમ્ટ, હર્બર્ટ સ્પેન્સર, લેસ્ટર વાર્ડ
  - (D) ઓગસ્ટ કોમ્ટ, સંત સિમોન, લેસ્ટર વાર્ડ, હર્બર્ટ સ્પેન્સર
2. Which of the following is *not* a feature of socialization ?
  - (A) Members of a society learn to be friendly with others
  - (B) Members of a society learn to control their desires
  - (C) Values and norms of a society are internalized by the members
  - (D) The individual is liberated from social bonds

નીચેમાંથી કયું વિધાન સામાજિકરણનું લક્ષણ નથી?

  - (A) સમાજના સભ્યો બીજાઓ સાથે મૈત્રીભાવ રાખવાનું શીખે છે
  - (B) સમાજના સભ્યો તેમની ઈચ્છાઓને નિયંત્રિત કરવાનું શીખે છે
  - (C) સભ્યો દ્વારા સમાજના મૂલ્યો અને ધોરણો આત્મસાત કરાય છે
  - (D) વ્યક્તિ સામાજિક બંધનોથી મુક્ત થાય છે

3. (1) Herbert Spencer is considered to be one of the founders of Sociology.
 (2) He is considered so because he preceded comte.
 (A) Both (1) and (2) are correct
 (B) Both (1) and (2) are wrong
 (C) (1) is wrong and (2) is right
 (D) (1) is right and (2) is wrong

વિધાન : (૧) હર્બર્ટ સ્પેન્સરને સમાજશાસ્ત્રના આદ્ય સ્થાપક તરીકે માનવામાં આવે છે.

વિધાન : (૨) તે કોમ્પ્ટી અગાઉ થઈ ગયા તે માટે એવું મનાય છે.

- (A) ૧ અને ૨ બંને સાચા છે (B) ૧ અને ૨ બંને ખોટાં છે
 (C) ૧ ખોટું છે અને ૨ સાચું છે (D) ૧ સાચું છે અને ૨ ખોટું છે

4. NRIs returning from abroad and relearning cultural norms is called :

- (A) Socialisation (B) Acculturation
 (C) Resocialisation (D) Integration

બીનનિવાસી વિદેશથી પરત આવીને સાંસ્કૃતિક ધોરણો શીખે છે તેને કહેવાય છે :

- (A) સામાજિકરણ (B) પરસંસ્કૃતિકરણ
 (C) પુનઃસામાજિકરણ (D) એકિકરણ

5. When a woman of higher status marries a man of lower status, it is called ?

- (A) Hypergamy (B) Hypogamy
 (C) Exogamy (D) Endogamy/Monogamy

ઉચ્ચ દરજ્જાની એક મહિલા નિમ્ન દરજ્જાના પુરુષ સાથે લગ્ન કરે તેને શું કહેવાય છે :

- (A) અનુલોમ લગ્ન (B) પ્રતિલોમ લગ્ન
 (C) બર્ડિલગ્ન (D) આંતરલગ્ન

6. Showing respect which addressing others standing in a line is example of :

- (A) Folkways (B) Mores
 (C) Discipline (D) Mannerism

ઉદબોધન કરતી વખતે સામે એક કતારમાં ઉભેલાંઓને સન્માન દર્શાવવું એ શાનું ઉદાહરણ હોય છે :

- (A) લોકાચાર (B) રૂઢિ
 (C) શિસ્ત (D) શિષ્ટાચાર

7. Indicate the economic activities which encourage large families :
- (A) Industrial enterprises (B) Trade and commerce
(C) Agricultural activities (D) Domestication of animals

મોટા કુટુંબોને પ્રોત્સાહિત કરતી આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ દર્શાવો :

- (A) ઉદ્યોગ સાહસિકતા (B) વેપાર અને વાણિજ્ય
(C) ખેતી વિષયક પ્રવૃત્તિઓ (D) પશુપાલન

8. Which of the following is *not* a characteristic of Society ?

- (A) Definite territory (B) Law
(C) Culture (D) Homogeneity

નીચેમાંથી કયું લક્ષણ સમાજનું નથી?

- (A) ચોક્કસ વિસ્તાર (B) કાયદો
(C) સંસ્કૃતિ (D) સમરૂપતા

9. Norms are :

- (A) Derived from values
(B) Standards of social behaviour
(C) Associated with operative sanctions
(D) All of the above

ઘોરણો :

- (A) મૂલ્યોમાંથી ઉદભવે છે
(B) સામાજિક વર્તનનું સ્તર છે
(C) પ્રવર્તમાન માન્ય પ્રતિબંધો સાથે જોડાયેલ છે
(D) ઉપરનાં તમામ

10. Who gave the idea of secondary group ?

- (A) K. Davis (B) Charles Cooley
(C) H. M. Johnson (D) None of the above

‘દ્વિતીયક સમૂહ’ નો વિચાર કોણે આપ્યો?

- (A) કે. ડેવિસ (B) ચાર્લ્સ કૂલે
(C) એચ.એમ. જહોન્સન (D) આમાંથી એક પણ નહીં

11. Who put forward the idea of ‘little community’ ?

- (A) Charles Cooley (B) Radcliffe-Brown
(C) Robert Merton (D) Robert Redfield

‘‘લઘુ-સમુદાય’’ નો વિચાર કોણે આપ્યો?

- (A) ચાર્લ્સ કૂલે (B) રેડકિલ્ફ બ્રાઉન
(C) રોબર્ટ મર્ટન (D) રોબર્ટ રેડફિલ્ડ

12. Indicate the correct order :

- (A) Roles, Norms, Goals, Values (B) Values, Goals, Norms, Roles
(C) Goals, Values, Roles, Norms (D) Norms, Roles, Values, Goals

સાચો ક્રમ દર્શાવો :

- (A) ભૂમિકા, ધોરણો, ધ્યેયો, મૂલ્યો (B) મૂલ્યો, ધ્યેયો, ધોરણો, ભૂમિકા
(C) ધ્યેયો, મૂલ્યો, ભૂમિકા, ધોરણો (D) ધોરણો, ભૂમિકા, મૂલ્યો, ધ્યેયો

13. Which one of the following is attributed as features of superstructure by Marx ?

- (A) Ideas and Thoughts (B) Modes of Production
(C) Production Relations (D) Class Conflict

નીચે દર્શાવેલાં લક્ષણો પૈકી કયા લક્ષણને માર્ક્સે બૃહદમાળખા (super structure) નું લક્ષણ દર્શાવ્યું છે?

- (A) વિચારો અને ચિંતન (B) ઉત્પાદનની ઢબ
(C) ઉત્પાદનના સંબંધો (D) વર્ગ-સંઘર્ષ

14. An achieved status is one that is :

- (A) a group of caste-minded people
(B) inherited from parents
(C) derived from abilities and skills
(D) depends upon biological condition

પ્રાપ્ત દરજ્જો તે છે :

- (A) જ્ઞાતિવાદી લોકોનો સમૂહ
(B) વાલી તરફથી મેળવેલો વારસો
(C) તાલીમ અને આવડતથી ઉદભવે છે
(D) જૈવિક સ્થિતિ ઉપર આધારિત છે

15. Culture is :

- (A) Learned (B) Shared
(C) Both of the above (D) None of the above

સંસ્કૃતિ :

- (A) શીખી શકાય છે (B) વહેંચી શકાય છે
(C) (A) અને (B) બંને (D) આમાંથી એક પણ નહીં

16. Statement (1) : Social inequality is found in Cuba, a communist society.

(2) : No society is true from inequality in one or other form.

Answer :

(A) (1) and (2) are both false (B) (1) and (2) are both true

(C) (1) is true and (2) is false (D) (1) is false but (2) is true

વિધાન : (૧) કોમ્યુનિસ્ટ સમાજ ધરાવતા ક્યુબામાં સામાજિક અસમાનતા જોવા મળે છે.

વિધાન : (૨) કોઈ પણ સમાજ એક કે બીજા પ્રકારની અસમાનતાથી મુક્ત નથી.

(A) ૧ અને ૨ બંન્ને ખોટાં છે

(B) ૧ અને ૨ બંન્ને સાચાં છે

(C) ૧ સાચું છે અને ૨ ખોટું છે

(D) ૧ ખોટું છે પણ ૨ સાચું છે

17. An organised collective effort to generate or resist change is called :

(A) Revivalist movement

(B) Reformist movement

(C) Social movement

(D) Revolutionary movement

પરિવર્તનના સર્જન માટે અથવા તેને અટકાવવા માટેના સંગઠિત સામૂહિક પ્રયાસને કઈ ચળવળ કહેવાય છે :

(A) પૂર્નત્યાનવાદી

(B) સુધારાવાદી

(C) સામાજિક આંદોલન

(D) ક્રાંતિકારી

18. When two or more individuals interact with each other in a bounded situation and their actions have bearing one each other, it is known as :

(A) Social interaction

(B) Controlled observation

(C) Social system

(D) Organic solidarity

જ્યારે બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓ પૂર્વભાષિત પરિસ્થિતીમાં એકબીજા સાથે આંતરક્રિયા કરે છે અને તેમની ક્રિયાઓ એકબીજાને પ્રભાવિત કરે છે તેને શું કહેવાય છે?

(A) સામાજિક આંતરક્રિયા

(B) નિયંત્રિત નિરીક્ષણ

(C) સામાજિક તંત્ર

(D) જૈવક્રિયા એકતા

19. Which of the following theorist views conflict as functional ?

(A) R. Dahrendorf

(B) Lewis Coser

(C) G. Simmel

(D) T. Parsons

નીચેનામાંથી કયા સિદ્ધાંતવેત્તાએ સંઘર્ષને પ્રકાર્યાત્મક જણાવ્યું છે?

(A) આર. ડેહરન્ડોર્ફ

(B) લેવીસ કોઝર

(C) જી. સીમેલ

(D) ટી. પારસન્સ

20. According to whom classes are based on relations of production and status is based on consumption of goods :

- (A) K. Mark (B) R. Collins
(C) M. Weber (D) R. Dahrendorf

કોના મતે વર્ગ એ ઉત્પાદનના સંબંધો ઉપર આધારિત છે અને રાજ્ય એ ઉપભોગ ઉપર આધારિત છે :

- (A) કે. માર્ક્સ (B) આર. કોલીન્સ
(C) એમ. વેબર (D) આર. ડેહરન્ડોર્ફ

21. Match the author in Column I with their Contribution in Column II :

Column I

Column II

(1) E. Durkheim	(a) Sociology as a science of interpretative understanding
(2) M. Weber	(b) Sociology as a study of social facts
(3) A Schulz	(c) Ethnomethodology
(3) H. Garfinkel	(d) Phenomenological Sociology
	(e) Social Conflict

	(1)	(2)	(3)	(4)
(A)	(a)	(c)	(b)	(e)
(B)	(b)	(a)	(d)	(c)
(C)	(e)	(d)	(a)	(b)
(D)	(c)	(b)	(e)	(d)

કોલમ-I માં દર્શાવેલા લેખકો કોલમ-II માં દર્શાવેલા યોગદાન સાથે જોડો :

કોલમ-I

કોલમ-II

(1) ઈ. દુર્ખાઈમ	(a) સોસીયોલોજી એઝ અ સાયન્સ ઓફ ઈન્ટરપ્રિટેટીવ અન્ડરસ્ટેન્ડીંગ
(2) એમ. વેબર	(b) સોસીયોલોજી એઝ અ સ્ટડી ઓફ સોશ્યલ ફેક્ટસ
(3) એ. શુલ્ઝ	(c) એથનોમેથડોલોજી
(4) એચ. ગારફિન્કલ	(d) ફિનોમિનોલોજીકલ સોસીયોલોજી
	(e) સોશ્યલ કોન્ફ્લિક્ટ

ચાવી :

	(1)	(2)	(3)	(4)
(A)	(a)	(c)	(b)	(e)
(B)	(b)	(a)	(d)	(c)
(C)	(e)	(d)	(a)	(b)
(D)	(c)	(b)	(e)	(d)

22. Who among the following emphasised on functional necessity of social stratification ?

- (A) T. Parsons (B) Oppenheimer
(C) R. Aron (D) M. Weber

નિમ્ન પૈકીના કોણે સામાજિક સ્તરરચનાની કાર્યાત્મક જરૂરિયાત ઉપર ભાર મૂક્યો?

- (A) ટી. પારસન્સ (B) ઓપનહેમર
(C) આર. એરોન (D) એમ. વેબર

23. Indicate the scholar who has made contribution to interactionist school in sociology :

- (A) Talcott Parsons (B) G. H. Mead
(C) Levi-Strauss (D) Ralph Collins

સમાજશાસ્ત્રમાં આંતરક્રિયાવાદી શાખામાં નીચેનાના કયા વિદ્વાને યોગદાન આપ્યું છે તે દર્શાવો :

- (A) ટાલકોટ પારસન્સ (B) જી.એચ. મીડ
(C) લેવી-સ્ટ્રોસ (D) રાલ્ફ કોલિન્સ

24. Durkheim's book : 'Elementary forms of Religious Life' is based on totemism found in :

- (A) India (B) America
(C) France (D) Australia

દુર્હાઈમનું પુસ્તક “એલિમેન્ટરી ફોર્મ્સ ઓફ રીલીજીયસ લાઈફ” નીચેનામાંથી કયા દેશમાં મળી આવેલ “ટોટેમીઝમ” ની માન્યતા ઉપર આધાર રાખે છે?

- (A) ભારત (B) અમેરિકા
(C) ફ્રાન્સ (D) ઓસ્ટ્રેલિયા

25. Who coined the term Reference Group ?

- (A) Herbest Hyman (B) Robert Merton
(C) Samuel Stouffler (D) Talcott Parsons

‘સંદર્ભ સમૂહ’ નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો?

- (A) હર્બર્ટ હાયમન (B) રોબર્ટ મર્ટન
(C) સેમ્યુઅલ સ્ટફલર (D) ટાલકોટ પારસન્સ

26. In most matrilineal societies, where descent is traced from mother to daughter, authority and property is passed from :
- (A) Mother-in-law to Son-in-law (B) Father to Son
(C) Father in law to Son in law (D) Uncle to Nephew
- મોટાભાગના માતૃવંશીય સમાજોમાં જ્યાં વંશાવળી માતાથી પૂરીને મળે છે, ત્યાં સત્તા અને મિલકતનું હસ્તાંતરણ કેવી રીતે થાય છે :
- (A) સાસુથી જમાઈને (B) પિતાથી પુત્રને
(C) શ્વસુરથી જમાઈને (D) કાકાથી ભત્રીજાને
27. Rameshbhai works in a local school as a clerk. After two years, he passes competitive examination and becomes a Taluka Development Officers. This is an example of which mobility ?
- (A) Vertical (B) Horizontal
(C) Circular (D) Inter-generational mobility
- રમેશભાઈ એક સ્થાનિક શાળામાં ક્લાર્ક તરીકે કામ કરે છે. બે વર્ષો પછી તે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા પાસ કરે છે અને તાલુકા વિકાસ અધિકારી બને છે. આ કયા પ્રકારની ગતિશીલતા છે?
- (A) ઉભી (B) આડી
(C) ચક્રાત્મક (D) આંતર-પેઢી ગતિશીલતા
28. Which one of the following is the professional body of the sociologists in India ?
- (A) Association of Indian Sociologists
(B) Indian Sociological Society
(C) Indian Sociological Association
(D) Ethnographic and Folk Culture Society of India
- ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રીઓનું વ્યાવસાયિક સંગઠન નીચેમાંથી કયું છે?
- (A) એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયન સોશ્યોલોજીસ્ટ
(B) ઈન્ડિયન સોશ્યોલોજીકલ સોસાયટી
(C) ઈન્ડિયન સોશ્યોલોજીકલ એસોસિએશન
(D) એથનોગ્રાફિક એન્ડ ફોલ્ક કલ્ચર સોસાયટી ઓફ ઈન્ડિયા
29. Which one of the following sociologists relied upon Marxian approach ?
- (A) Ramkrishna Mukherjee (B) M. N. Srinivas
(C) A. R. Desai (D) A. M. Shah
- નીચેમાંથી કયા સમાજશાસ્ત્રીએ માર્ક્સવાદી અભિગમનો આધાર લીધો?
- (A) રામકૃષ્ણ મુકરજી (B) એમ.એન. શ્રીનિવાસ
(C) એ.આર. દેસાઈ (D) એ.એમ. શાહ

30. A research method that is used to analyse social life by interpreting words & images contained in a document is :

- (A) Oral history (B) Content analysis
(C) Case study (D) Historical method

એક દસ્તાવેજમાં આલેખાયેલા શબ્દો અને ચિત્રણોના અર્થઘટનની મારફતે સમાજ જીવનના વિશ્લેષણ માટે વપરાતી અભ્યાસ પદ્ધતિ કઈ હોય છે :

- (A) મૌખિક ઇતિહાસ (B) કન્ટેન્ટ એનાલિસીસ
(C) વૈયક્તિક તપાસ (D) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ

31. Which of the following is *not* a feature of a clan ?

- (A) Common name
(B) Common ancestor
(C) Same lineage
(D) Common kinship ties

નીચેમાંથી કયું લક્ષણ 'ગોત્ર' નું નથી :

- (A) સહિયારું નામ
(B) એકજ પૂર્વજ
(C) એકજ વંશ
(D) સહિયારા સગપણના બંધન

32. According to Durkheim the form of solidarity found in primitive societies is :

- (A) Mechanical (B) Organic
(C) Collective (D) Differences

દુર્બાઈમના મત મુજબ આદિમ સમાજોમાં જોવા મળતી એકતાનું કયું સ્વરૂપ હોય છે :

- (A) યાંત્રિકી (B) જૈવક્રિય
(C) સામૂહિક (D) વૈવિધ્ય

33. Legal rational authority is the basis of :

- (A) Monarchy (B) Bureaucracy
(C) Gerontocracy (D) Feudalism

કાયદાક્રિય-તાર્કિક સત્તા એ કોનો આધાર હોય છે :

- (A) રાજાશાહી (B) નોકરશાહી
(C) વડીલશાહી (D) સામંતવાદ

34. Match the book mentioned in Column I with the author in Column II :

Column I		Column II	
(a)	Capitalism, Socialism and Democracy	(1)	J. Schumpeter
(b)	German Ideology	(2)	K. Mark
(c)	Stages of Economic Growth	(3)	G. Parsons
(d)	The Social System	(4)	R. Merton
		(5)	W. W. Rostow

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	1	2	5	3
(B)	5	2	4	1
(C)	4	2	5	3
(D)	1	2	4	5

કોલમ-I માં દર્શાવેલ પુસ્તક કોલમ-II માં દર્શાવેલ લેખક સાથે જોડો :

કોલમ-I		કોલમ-II	
(a)	કેપીટાલીઝમ, સોશ્યાલીઝમ એન્ડ ડેમોક્રેસી	(1)	જે. શુમ્પીટર
(b)	જર્મન આઈડિયોલોજી	(2)	કાર્લ માર્ક્સ
(c)	સ્ટેજ્સ ઓફ ઈકોનોમિક ગ્રોથ	(3)	ટી. પારસન્સ
(d)	ધી સોશ્યલ સિસ્ટમ	(4)	આર. મર્ટન
		(5)	ડબલ્યુ.ડબલ્યુ. રોસ્ટો

ચાલી :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	1	2	5	3
(B)	5	2	4	1
(C)	4	2	5	3
(D)	1	2	4	5

35. When urban population grows but the proportion of urban population in the total population remains constant, this is known as :

- (A) Urbanisation (B) Urban growth
(C) Overurbanisation (D) Population stability

જ્યારે શહેરી વસ્તી વધે છે. પરંતુ કુલ વસ્તીમાં નગરીય વસ્તીનું પ્રમાણ યથાવત રહે છે. તે શું કહેવાય છે :

- (A) શહેરીકરણ (B) નગરીય વૃદ્ધિ
(C) અતિશહેરીકરણ (D) વસ્તીની સ્થિરતા

36. The book 'Structure and Function in Primitive Society' was written by :

- (A) Malinowski (B) Radcliffe-Brown
(C) Levi-Strauss (D) Nadel

“સ્ટ્રક્ચર એન્ડ ફંક્શન ઈન પ્રિમીટીવ સોસાયટી” પુસ્તકના લેખક :

- (A) મેલિનોવસ્કી (B) રેડકિલફ બ્રાઉન
(C) લેવિ-સ્ટ્રોસ (D) નાડેલ

37. Who made the distinction between latent and manifest functions ?

- (A) Malinowski (B) R. Merton
(C) Radcliffe Brown (D) Talcott Parsons

પ્રકટ અને પ્રપ્રકટ પ્રકારોનું ભેદ કોણે કર્યો :

- (A) માલિનોવસ્કી (B) આર. મર્ટન
(C) રેડકિલફ બ્રાઉન (D) ટાલકોટ પારસન્સ

38. Which one of the following was *not* considered a necessary element of dominant caste by M. N. Srinivas ?

- (A) Numerical strength (B) Ownership of land
(C) Political power (D) Educational attainment

એમ.એન. શ્રીનિવાસ દ્વારા નીચેમાંથી કયું પરિબલ પ્રભાવીજાતિ માટે જરૂરી ગણવામાં આવ્યું નથી?

- (A) સંખ્યાબળ (B) જમીનમાલિકી
(C) રાજકીય સત્તા (D) શૈક્ષણિક સિદ્ધી

39. Which one of the following is the greatest limitation of sociological research ?

- (A) Collection of field-data
- (B) Problem of objectivity in interpretation
- (C) Selection of sample
- (D) Formulation of research problem

સમાજશાસ્ત્રીય સંશોધનમાં નીચેમાંથી કઈ મુખ્ય મર્યાદા હોય છે?

- (A) ક્ષેત્રીય-આંકડાઓ એકઠા કરવા
- (B) અર્થઘટનમાં વસ્તુલક્ષિતાનો પ્રશ્ન
- (C) નિદર્શનની પસંદગી
- (D) સંશોધન પ્રશ્નનું ઘડતર

40. The major form of Non-probability sample does not include :

- (A) Snowball sample
- (B) Quota sample
- (C) Accidental sample
- (D) Simple random sample

બિન-સંભાવનાયુક્ત નિદર્શનના મુખ્ય સ્વરૂપોમાં નીચેના પૈકી કોનો સમાવેશ થતો નથી :

- (A) સ્નોબોલ સેમ્પલ
- (B) ક્વોટા સેમ્પલ
- (C) આકસ્મિક નિદર્શન
- (D) સાદુ યદૃચ્છ નિદર્શન

41. The statistical measure to examine the relationship between dependent and independent variable simultaneously is :

- (A) Probability
- (B) Central tendency
- (C) Correlation
- (D) Dispersion

આધારિત ચલ અને સ્વતંત્ર ચલ વચ્ચેના સંબંધો સાથોસાથ તપાસવા માટેના આંકડાશાસ્ત્રીય માપ શું કહેવાય છે :

- (A) સંભાવના
- (B) મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપો
- (C) સહસંબંધ
- (D) પ્રસારમાન

42. A hypothesis :

- (A) does not necessarily reflect social reality
- (B) is a social reality
- (C) is a tool for social research
- (D) is not related to existing theory

ઉપકલ્પના :

- (A) એ સમાજની વાસ્તવિકતા વ્યક્ત કરતી હોય એવું જરૂરી નથી
- (B) સમાજની વાસ્તવિકતા છે
- (C) સામાજિક સંશોધન માટેનું સાધન છે
- (D) તે વિદ્યમાન સિદ્ધાંત સાથે જોડાયેલ નથી

43. When the researcher uses judgement to choose the people to study, it is known as what kind of sample ?

- (A) Systematic (B) Random
(C) Purposive (D) Stratified

જ્યારે સંશોધક લોકોના અભ્યાસ માટે નિદર્શનની પસંદગી પોતાનો નિર્ણય મુજબ કરે છે ત્યારે તે નિદર્શન કયા પ્રકારનું હોય છે?

- (A) વ્યવસ્થિત (B) યદૃચ્છ
(C) હેતુલક્ષી (D) સ્તરિત

44. Standard Duration is a measure of :

- (A) Dynamics (B) Central Tendency
(C) Dispersion (D) Correlation

પ્રમાણિત વિચલન એ નીચેના પૈકી કોનું માપ છે :

- (A) ગતિશીલ (B) મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપો
(C) પ્રસારમાન (D) સહસંબંધ

45. The collection of biographical material from personal documents as recalled by individual themselves is called :

- (A) Psycho-analysis (B) Oral history
(C) Historical study (D) Life history

વ્યક્તિએ જાતે યાદ કર્યા પ્રમાણે અંગત દસ્તાવેજોમાંથી જીવનઝરમર અંગેનું સાહિત્ય એકત્રિત કરાય તેને :

- (A) મનોવિશ્લેષણ (B) મૌખિક ઇતિહાસ
(C) ઐતિહાસિક અભ્યાસ (D) જીવન વૃતાંત

46. Which one of the following techniques of data collection is used in all systematic inquiries ?

- (A) Hypothesis (B) Assumption
(C) Observation (D) Comparison

પદ્ધતિસરની તપાસમાં નીચેમાંથી માહિતી એકત્રિકરણની કઈ પ્રયુક્તિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

- (A) ઉપકલ્પના (B) ધારણા
(C) નિરીક્ષણ (D) સરખામણી

47. Identify independent variables in the following hypothesis : "Caste and illiteracy together are the basis of backwardness."

- (A) Backwardness and caste (B) Caste and illiteracy
(C) Illiteracy and backwardness (D) All of the above

નીચે આપેલી ઉપકલ્પનામાં સ્વતંત્ર પરિવત્યો ઓળખો. પછાતપણા માટે જ્ઞાતિ અને નિરીક્ષરતા જવાબદાર છે :

- (A) પછાતપણું અને જ્ઞાતિ (B) જ્ઞાતિ અને નિરીક્ષરતા
(C) નિરીક્ષરતા અને પછાતપણું (D) ઉપરનાં બધા

48. According to which scholar, the exchange of spouses can be studied as a system of communication :

- (A) Nadel (B) Malinowski
(C) Levi-Strauss (D) Mauss

કયા વિદ્વાને જણાવ્યું કે, જીવનસાથીના વિનિમયનું સંસારની વ્યવસ્થા મારફતે અધ્યયન કરી શકાય છે :

- (A) નાડેલ (B) માલીનોવસ્કી
(C) લેવી-સ્ટ્રોસ (D) મુવાસ

49. When members of one group consider themselves as 'insiders' and non-members as 'outsiders' this is called :

- (A) Primary group—Secondary group
(B) Informal group—Formal group
(C) Ingroup—outgroup
(D) Closed group—Open group

જ્યારે એક જૂથના સભ્યો પોતાને "આપણાવાળા" તરીકે અને બીન-સભ્યોને "પારકાઓ" તરીકે ગણાવે છે. તેને શું કહેવાય છે :

- (A) પ્રાથમિક જૂથ—દ્વિતીયક જૂથ
(B) અનીપચારિક જૂથ—ઔપચારિક જૂથ
(C) આંતરજૂથ—બાહ્યજૂથ
(D) બંધ જૂથ—ખુલ્લું જૂથ

50. Imposition of one's will over others inspite of resistance is called :

- (A) Authority (B) Power
(C) Charisma (D) Influence

પ્રતિરોધ વચ્ચે પણ પોતાની ઈચ્છા બીજાઓ ઉપર લાદવી એ શું કહેવાય છે :

- (A) સત્તા (B) શક્તિ
(C) ચમત્કાર (D) પ્રભાવ

ROUGH WORK

ROUGH WORK